

ZENSKÁ HLÍDKA.

Ridi M. Buresová.

Nutnost emancipace.

Obrození ženy je nutné, každý, jen trochu uvědomělý člověk, touží po ženě zítřka.

Žena věrejská zdála se každému stvořena jen pro dvě věci: lásku a děti. Muž pokládal ženu za dobrý a prospěšný předmět pro lidi, kteří chtějí mít dobře spravovanou domácnost a kteří hledají zábavu v lásech.

Žena vyeitila, co jí dodává eoy: krásné tělo, toaletta, i věnovala jim péči neskonale, péči výhradní, ostatní zanedbávala. V zevnějšku svým soustředila celé své "já," pouze toto z celé ženy mělo být a bylo i je na ni obdivováno, líbí se. Proto může se Oscar Wilde ženě věrejskou vysmívat: "Ženy jsou dekorativní pohlaví."

Žena věrejská také vyhnala vše, co jen dráždí by mohlo smysly mužovy, co mohlo by jej okouzlovat do výše krkolomné. Dnes však stavba tato uměla se říti, bortí, žena věrejská s ní spadá, muž spatřuje u svých nohou zříceninu, odvračí se od ní, od ní se odvrací, odvrací s povzděchem, neb přemohlý marně upírá zraky své k dálnému obzoru, odkud by přijít měla tolik toužená žena nová, žena zítřka.

Žena dneška potáčí se mezi věrejskem a zítřkem, muž pak hledí na ni stále skly věrejska.

Intelligentní člověk, jehož obzor sahá jen poněkud přes jeho polevkou misu, člověk, který nevíže jen proto, aby se dobře našel, a v klidu mohl ošetřovat své tučné břicho, sledává ženu věrejskou vší naprostou nezajímavou, odvrací se od ní, neb u ní nemůže nalézt to, co očekává od ženy zítřka: doplněk své bytosti, dobrého kamaráda.

V lonském ročníku "Národního Obzoru" očitla se zajímavá anketa: "Proč muži utíkají do hospod" — bylo tam dosti, ba víc než milo, stesku na ženy. Proč? Doba, kdy muž podobá se tetřevovi, nevidí, neslyší, touží jen tělesně po své družce, mine a přijde doba, kdy duše počne hledat duši a kdy přítel, nenaleznuv přítele doma v ženě, jde ho hledat opět mezi své mužské kamarády: do hospod. —

Poznal jsem lidi vysoké inteligence, lidi genialní, kteří tak odvrátili se od ženy, takový k ní poeítili odpor, že stali se až homosexuelní. K dekorativní loutce na prosto účtu poeítiti nemohli, bez úcty není lásky, nemohli ji milovat, stala se jim na konec hostejnou, ba odpornou. Naproti tomu mezi druhy svými našli duše jemné, duše bratrské, kamarádké plné soucítění. Duše jich splýnuly v harmonii.

Sem až dospěl vliv tělesné ženy věrejska, není to vinou snad její, je to vina morálky, mužů zrovna tak jako žen, každému z nás patří koušeček viny na tom úpadku, kde se lidstvo ocitlo. Vše to se všemi svými zákony je přežilé, zrevale, prohlulé, je nutno stavět budovu novou, obrodit, přerodit lidstvo. Revoluce ta je již počata, položila své semé prvními záblesky emancipace žen.

Žena zítřka, žena emancipovaná, že je nevyhnutelnou nutností pro lidstvo, na to doufám dostatečně poukazují již případy výše vytčené. Žena to byla vždy, která bořila a stavěla říše, žena udávala výši své doby, žena musí se i tentokrát státí spásou lidstva. První práce, práce přípravné má žena již za sebou, první poslové nové éry již přešli dávno obzorem. Nyní již nastává ponaáhly přerod. Nebude náhly, žádná revoluce v přírodě neděje se náhle. Celá desetiletí, staletí se připravuje, stoupá, stoupá, vyvrcholí a v jejím zanikání již tu klíčí semeno nové, jaká zase vyžaduje doba právě přítomná.

Co musí přinéstí emancipace? Ženě zdravou, krásnou duši a hodnost člověka. Toť v zájmu nejen ženy samé pro její postavení v životě veřejném, ale v zájmu soužití muže s ženou, jich vzájemné styky vůbec at kdekoliv a at jakékoliv, jsou naprosto nezdravé. Již i satiry na stav, z něhož klíší noví lidé, lidé budoucnosti, jsou nechtutné a nudí. Tází se, jaké lidstvo to může být jiné než chabé, slabé, nervosní, klíeí-li se základů tak spuchelých a takřka rozpadávajících se?

Musí přijít žena nová, která by chabě učinila silnými, nezdravě zdravými, špatně krásnými — a to může dokázat dnes jen žena silně, velké, vzdělané duše — žena emancipovaná.

Nebe lidstva pokryto je mraky, plné otravného dýmu, celý vesmír jeho zahalen je dusí, smrtící mlhou, lidstvo se potácí, klesá nízkě k zemi. Musí přijít slunce, hvězda velkého světla, která by mraky ty prorazila, dým a alhu rozptýlila, lidstvo světelnou energií vdechla novou sílu, nový rozmach, zdravý vzlet: čistá, silná duše emancipovaná!

Anna Charanzová, Dixon, S. Dak.

Vážená redakce:— Dovoleté mi přistoupit do té naší milé "Ženské Hlídky." Četl jsem v ní, jak dělá uherský guláš. Vezmu očištěné maso z nohy neb z plece — i z kýty stačí. — rozkrájím na menší kusky, které nasolím a poklopím; pak dám cibuli a sice skoro čtvrtý díl a 3 díly asi masa. Cibuli dám dusit buď na sádlo anebo čistém loji, a když se udusí, dám drobet masa do té cibule a bez vody to za chvíli promíchám, až není šťavy. Potom to hodně moukou popráším a zas dobře promíchám a pak dám tolik vody, kolikcheimítroin dám tolik vody, kolik chei míti o-máčky. Neškodí drobot citronové kůrky, trošku zázvoru (ne moe) a papriky neb pepře. Teleté guláš se může dělat na másle i na sádle. Ten se dělá rychle. vyžaduje méně cibule, zaleje se navinulou smetanou a dá se do něho méně mouky. Právě české jaternice jsou tak správné, jak je podává paní Vitámvásová. Kávová lžička květu a hřebíčku, 2 lžičky zázvoru a citronová kůra, to vše jest patřičné. Hlavní však: dost marmelády a žesneku. Do její se dá ošmažená cibule, pak dosti škvarků, kmín, pepř a vepřová krev. Ta jsou uvařená i pečená velmi chutná. Klobásy se upraví pro nejlepší tabuli asi takto: dva díly žemlí strouhaných, 1 díl močených a 2 díly vepřového masa, díl hovězího — bez žilek, trošku pepře a květu a žluté vno. To se vše ovšem dobře promíchá a do skopových střívek naráží. Ve chladu vydrží kolik dní a dle potřeby se dají syrové na másle péci. Musím vám povědět, jakou výhodu máme v tomto milém Pokroku. Co jen se za ten dollárek nasmájem. Srdečně se zasmát, to jest velmi zdravé pro každého. Ten novoroční sen nasepohnouti každého. Tak jak se dále máte, paní Otoupalíková, po té veselce? Přijďte brzy mezi nás a povězte mně, zdali se zde dostane dymiján. Ten jsem nekoupila, co jsem v Americe. A jest nejlepší na zájez s bobkovým listem. Odpusťte, že vás mým dopisem unavuji a přijměte můj krajanský pozdrav na etěný personál i čtenářstvo tohoto listu.

Annie Holomková, Pleasant Dale, Nebraska.

Čtená pořadatelko! Dovoletí si i já pár řádek napsat a doufám, že mě též do "Ženské Hlídky" přijmíte. Píšu první dopis, proto, nebude-li hozen do koše, budu psát častěji. Moc se mně líbí dopisy pani Vitámvásově a všech ostatních dopisovatelek, které zajisté dávají dobré pokyny tím mladým. Ano, my ženské jsme a budeme pořád učeďnice, neb se v kuchaření pořád naskytuje něco nového. Nejvíce mě zajímá dopis pana Jos. Kastla, neb — bez urážky, pane Kastl, z Vás se dělá nějaká moc fajnová kuchařka. Musíte nám toho ještě více a brzy povědět. Musíte si myslet, že mnohé věci chutně se nijak ani připravit nedají. Na př. chléb a mnoho jiných pohoutek, které ruče spracují. Zajisté, že každá kuchařka má ruče čisté k takové práci. No, prozatím odpusťte, že mě ten dopis tak zajímá. Divím se, co tím mužským vše nevlze do hlavy! I to, jak co ženské dělají. Jen, etěné dopisovatelky, se nedejme a buďme jedna při druhé. Nemyslím tím někoho urážet, ale píšu jen, co je pravda. Mají ti mužští osud! Tam, kde panuje proklátá prohibice, neb když se jede do města a není tam saloon a ten muž tam nemá mnoho záležitosti, tu pořád chodí do štoru za ženou a nemůže se ani dočkat, až žena nakoupí, neb tam není žádná jiná místnost, kde by se muži sešli a trochu pohovořili, neb muži většinou mají ráději to pěnívé, než zmrzlinu a všelijaké tempereméní pamsky. Myslim, že kdo je pořádný, tak se nepokazí, i když saloony jsou, neb ne. Ale toba raději neoháme, at si je to, jak chce, a budem si hledět něčeho užitečnějšího. Proto zde podám návod na dobrý dort. Jeden koflík cukru, půl koflíku másla, půl koflíku sladkého mléka, tři vejce, dva koflíky mouky a dvě lžičky sladkého prášku. Psala bych více, ale musím ukončit. Až podruhé, napíšu něco o staré vlasti a její poměrech. Zatím končím se srdečným pozdravem na etěné čtenářky tohoto listu a s přáním, by hojně dopisovaly.

Karolina Beránek, Morse Bluffs, Nebraska.

Před časem četly jsme práci sl. Pallasové z Thurston, Neb., v Pokroku o "Ženské Hlídky" a jakkoli delší doba již Hlídku pokrauje, sl. Pallasová se do této stále nedostává. Tak bychom taky byly rády, aby nám z Thurston nějakou novinku sdělila. A nyní laskavě žádáme pana Kastla, aby kuchařkám sdělil, jak myslí, že by bylo nejlépe připravovati pokrmy, zda s lopatou, neb vidlemi. Přišel-li snad on sám na nějaký nový vynález, nechť nám ho laskavě sdělí. S pozdravem na redakci a všechny čtenářky.

Anna M. Kučerová, Tobias, Neb.

Čtená pořadatelko naší Hlídky: Přijmíte mne též za členkyni. V minulém čísle Ženské Hlídky četla jsem dopis Josefa Kastla z Weston, Neb. Znáám pana Kastla osobně a vím, že není tak panický, jak se dělá. Taky by ani nás kuchařky neměly tak ponížovat. Vždyť se všechna práce nemůže dělat lízei, právě tak jako se ne-

může vše dělat lopatou. Myslim, že každá hospodyně ví, jak má co dělat. Nevím, kde pan Kastl viděl na veselce tvarohové koláče, neb myslim, že nekdě kuchařem na veselce nebyl. Za druhé nemyslím, že v Saunders Co. o veselce tvarohové koláče dělají, neb jsem tam taky na mnoha veselkách byla, a žádné jsem neviděla. Tak nevím, kde je pan Kastl viděl. — Pánům boelákům radím, když naukou knedlíky do hrnce, by pak nešli na špacír, aby se jim nerozvařily. Já, když dám knedlíky vařit a musila bych jít třeba pro něco ven, vždy zavřu dobře dvéře, by za mnou knedlíky nevyběhly. Tak to mají taky tak dělat. Končím svůj dopis a žádám p. redaktora za opravení chyb. Nebude-li jej to mrzet, přijdu zas brzy. Žádám čtenářky, by hojně dopisovaly. S pozdravem na všechny známé v Saunders Co. a všechny známé v Prague, Okla., jakož i na všechny členky Hlídky. Panu redaktorovi přeji hojně oděratelů a svatou trpělivost.

M. G. Stávovalá, Windsor, Mo.

Milé družky! Dovoleté mi, bych se i já mohla účastnití vašich rozhorov. Dávám za pravdu oběma paním, jak Vitámvásová, tak Jonášová, pokud se dopisy jich týkají výchovy dítek. Není ovšem žádnou zásluhou vychovatí dítky v české řeči, zůstává-li rodina v české osadě a děti jinak neslyší mluvit. Je-li však rodina osamocena jenom mezi cizím národem a mluví-li i členové řeči cizí, tu pak děti, jakmile zavřou za sebou domácí dvéře, neslyší ani slova českého. Takové děti pak nelze přinutit k českému hovoru. Dovoleté mi si zde dátí příklad ze zkušenosti. Když mé děti byly asi 10 roku staré, stalo se, že se do osady naší na radu mého muže z české osady přistěhovaly dvě rodiny, které trnuly, seznavše, že děti naše správně česky nemluví. Mne pak a mého muže pro ten "hříeh" velice pěníly. Jedna z těch paní anglicky ani neměla. A ehlé! Nejen ony, ale i děti za dva roky rodnou svou řeč skoro úplně zapomněly. To pak je ze zkušenosti. Proto nikdy přísně neodsuzujte, byste jednou přísně souzeny nebyly samy.

Frant. Otoupalíková, David City, Nebraska.

Dále nám, pane Kastl, do Ženské Hlídky s takovou ani nechoďte. Navrhla jsem sice, by i muži měli přístup do Hlídky, neb každá z nás má hezkého nebo slušného a zvláště čistotného muže ráda, ale myslila jsem, aby psali jen slušné a rozumné. Jak tedy vy se opovážíte narážeti na ženy? Každá dělá vše, jak umí a jak jí to jde lépe. Taky na tom nezáleží, dělají něco rukama nebo lízei, jen má-li je čistě. Já naopak myslím, že je to velmi pěkná podivná na ženu, připravující oběd, má-li čistou zástěru, pěkný wejt a vyhrnuté rukávy. Muži by mělo pak tím více chutnat a neměl by se jí štítit. Myslim to vážně a doopravdy

a vy byste byl první mezi muži, který tak mluvíte. Nedivím se však tomu, neb, jak vím, nešlo vám to nějak, abyste se oznil a tak jste snad vůbec ani neměl příležitost mítí ženské pohlaví rád. Viděla jsem a vy snad taky, jak pekaři ve staré vlasti chléb a po vesnicích zase zelí nohama šlapali. I nejvýbornější kuchaře viděla jsem dělatí vše rukama. Čím dělají co řežniei? Rukama, že? Nu — a vidíte? — Vám je to divné. Já sama mám v létě v zimě rukávy až nahoru vykasané. Nikdo mne dosud neviděl jinak v kuchyni. A kdyby se na mne dívalo sto lidí, nikdy se nebudu stydět za své ruky. Mám je proto, bych pracovala, a proto si jich taky vážím. To bychom se museli štítit i doktorů a ošetřovatelek! A co ti všechno rukama dělají! Jen at se každý podívá na sebe, jak je čistý a jaký má pořádek a jiné at neohá na pokoji. Nie mu do toho není. Ostatně mluví i za jiné ženy a radím vám, abyste si podruhé radu takovou nechal sám pro sebe. My si rady takové velmi málo všimáme. Každý zná svoje a proto at nemluví o jiných. Ženy pak at si dále praenji dle své vůle a záliby. Každá však jen at je při tom čistá. A nyní zase "Na zdar!"

Nezapomeňte si předplatit na Pokrok.

Nejstarší a nejlepší místo pro schůzku jest

ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC. v čísle 1306 Farnam allee. Právě importovaná piva na čepu PLZEŇSKÉ z Měšťanského pivovaru v Plzni v Čechách. Hobran Munich Bavaria pivo. Pivo Anheuser Bush v světově známé Foust získalo rozsáhlou reputaci. Kavárna pro dámy uleží se na druhé podlaže. 491f

Dni se krátí a nastává doba, kdy každý více čte při svítle. Posuňte-li, že Vase oči se kuli a Váš zrak slabě, neodkládejte a nechte svůj zrak rozkoumatí u zkušeného optika. Nejlepší zrakou o úplném uspokojení při přispůsobení brejlí jest vyjádření se u sta krajanů, kteří v oboru tom pomoci hledali. Gradnovai jsem jednu z nejlepších škol a mimo to mám státní povolení.

A. CECHA, český optik a statnik, 1248 již. 13. ulice.

Čistě zařizený a hojně zásobený obchod GROCERNÍ A ŘEZNICKÝ —vlastní— FRANK KUNCL, čísle 1623 So. 20th St., Omaha, Neb. Krajané v okolí tomto bydlící obdrží zde vždy všeho druhu znamenité maso, uzenářské výrobky, dobrou grocerii, nakládané ovoce a každodenné čerstvou zeleninu. 241f

Společně posílání na život! České láhvy v Omaze! South Omaha! WOMEN OF THE WORLD za skutečnou cenu!

Nejlepší místo k nakupování stavebního dříví, jest česká dřevařská ohrada, Chicago Lumber Co., na 14. a Marcy ul., Omaha, Neb. 491f Čestí prodavači Vás vždy ochotně a vzorně obslouží.

Zavítáte-li do Omahy, zastavte se na jednu u starého známého Jozky Marušáka, roh 14. a William ul. Zaumení č Krugovo pivo vždy na čepu. Výtečné lihoviny a doutnky ty nejlepší stále na skladě. 61f

Nejlepší útulkem, pro krajaný do Omahy na návštěvu zavítavšas, jest bez odporu HOTEL PRAHA na rohu 13. a William ul. Josef Vaško, nynější majitel, celý vnitřek budovy nově vypravil a všecky pokoje úplně novým nábytkem opatřil. Vzorné a čisté vedení česká kuchyně, poskytné i těm nevybíravějším úplně uspokojení, tak že krajané mohou býtí ubezpečeni, e nikde v celém městě tak levně a pohodlně pohostění nebudou. V moderně a vzorně řízené hostinské místnosti dostane se všem té nejlepší obsluhy. V úctě JOSEF VAŠKO. 511f

COLLINS'S NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

ÚSTAV ZALOŽEN 1897. PRAVDIVÉ OSVĚDČENÍ.

POZOR. CHRÁŇTE SE PŘED ŠPATNÝMI A LACNÝMI LÉKAMI, KTERÉ RŮZNÍ MASTIČKÁŘI LEKÁŘI ROZHLAŠUJÍ A VYCHVALUJOU.

Tod je právě OBDOBÍ ROKU, v kterém se RŮZNÉ NEMOCE VYVINUJÍ a také VYSKITUJOU se různí POCHYBNÍ lekaři o kterých jest žádní NESLÍŠEL a kterých žádni: NEZNÁ.

CHRÁŇTE SEBE A VAŠÍ RODINU, před tímí mastičkármi. Nedejte se lákat nebo VYRŮŠIT ohláškami mastičkářských doktorů, kteří jsou Vám NEZNÁMI. Nejlepší a NEJSLÁVNĚJŠÍ ústav je COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE, který každý Čech po celých Spojených Státech ba po celim světě zná. Jeho slavní lekaři vyléčili tisíce Čechů, kteří již strašili náhly, když je různí mastičkáři léčili a nemohli je dolečít.

Tisíce psáků najich dopisů nám to dokazuje.

Když jste nemocný, anebo Váš přítel trpí na bēhkačku, bolení hlavy, srdeční vadu, nemoce ledvin, játer, mēchře, asthmu, bronchit. zlatú žilu, fistulu, slabost nervů, nervosnost, plěný nemoce, otrávení krvi, počátky sonehotin, RŮZNÉ MUŽSKÉ A ŽENSKÉ TAJNO — POHLAVNĚ NEMOCE, kožní vřazky, vředy, pohávní slabost neuražiti, ŽENSKÉ NEMOCE, chybné bolestní měsíční, neřidnosć, bolesti matérnicka, žaládkové nemoce, stuhnutí svalov, krče, všechní CHRONICKÉ A ZASTARALÉ NEMOCE a jiné. Píste ne dostavte se do

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE
140 W. 34th St., New York

kde, můžete být místni, že OBDRŽÍTE neobyčejní léky, které Vám předpíše PO DŮKLADNÍM PŘESKOUMÁNÍ nemoce, výteční profesor tohoto slavného ústavu. Každý Čech zná COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE, že jest to nejslavnější ústav. To je první a jediný ústav v státě New York, který se může menovat COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE a ti lekaři mastičkáři, kteří se Vám nabízejí ve svých ohláškách, že Vás vyléčí, byli již dávno stať se POD LEKÁŘMI v COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE, jen proto, aby jse mohli podacitá dovědět tajnosť našich neobyčejných léků.

Dr. S. E. Hyndman, lekařský říditel.

Byl jsem u mnoha lekařů, kteří však mně nemohli spomocť. Vy s Vašimi lékami jste mně spomohli v krátkim čase. JOS. NICKEL, 513 Central Ave., Johnstown, Pa.

Posílá 10 centů v známkách dŮCE a obrátíte Dr. Collinsovu výtečnou knihu VŮDCE KU ZDRAVÍ.

Úradní hodiny: Denně od 10 ráno do 5 odp. V neděli od 10 ráno do 1 odp. Út. a pátek od 7-8 večer.